

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐

"๑๐ ปี พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ สู่สังคมสุขภาวะ"

๒๐-๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ อิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กระตุ้นทุกภาคส่วน

"พัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ผ่านพื้นที่เล่นปลอดภัย ใส่ใจสุขภาวะ"

สมัชชาสุขภาพแห่งชาติห่วงเด็กปฐมวัยและวัยประถมศึกษา มีพื้นที่เล่นไม่เหมาะสมตามวัย ขาดการส่งเสริมการเรียนรู้ และความปลอดภัย กระตุ้นทุกภาคส่วนจัดพื้นที่เล่นปลอดภัยใส่ใจสุขภาวะ

เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่อาคารสุขภาพแห่งชาติ จังหวัดนนทบุรี ใน การประชุมคณะกรรมการพัฒนาข้อเสนอนโยบาย เฉพาะประเด็น ว่าด้วย "การพัฒนาพื้นที่เล่นสร้างเสริมสุขภาวะ ของเด็กปฐมวัยและเด็กวัยประถมศึกษา" โดยมี

ศ.เกียรติคุณ พญ.สยามพร ศิรินาวิน ประธานคณะทำงานฯ เป็น ประธานการประชุม พร้อมด้วยหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วม

ศ.เกียรติคุณ พญ.สยามพร กล่าวว่า เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กอายุน้อยกว่า ๖ ปี หรือตั้งแต่แรกเกิดถึงวัยอนุบาล ส่วนเด็กวัย ประถมศึกษา หมายถึง เด็กอายุ ๖ - ๑๒ ปี หรือเด็กที่กำลังเรียนชั้น ประถมศึกษา ซึ่งการเล่นของเด็กกลุ่มนี้มีความสำคัญและมีคุณค่า ต่อการเรียนรู้อย่างมาก ทั้งการเกื้อหนุนส่งเสริม ให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา อารมณ์ สังคม และ วินัย รวมถึงการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ แต่ต้องอยู่บนพื้นฐานการจัดพื้นที่เล่น ที่เหมาะสมและปลอดภัยที่นำไปสู่การ สร้างเสริมสุขภาวะ ซึ่งขณะนี้ประเทศไทย มีพื้นที่เล่นลักษณะนี้จำนวนไม่มาก และ ยังขาดแคลนพื้นที่เล่นที่เหมาะสมและ ปลอดภัย

ศ.เกียรติคุณ แพทย์หญิงสยามพร ศิรินาวิน

ข้อมูลของ ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี พบว่า สโมสรเด็กเล่นส่วนใหญ่ทั้งในชุมชนและโรงเรียน มีการออกแบบ ติดตั้ง และการบำรุงรักษาที่ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดการบาดเจ็บได้บ่อยครั้ง โดยการสำรวจพบว่า มีเด็กบาดเจ็บจากสนามเด็กเล่นถึงปีละ ๓๔,๐๗๕ ราย โดยกลุ่มเด็กอายุ ๕ ถึง ๑๒ ปี ได้รับบาดเจ็บมากที่สุด ส่วนอุปกรณ์เครื่องเล่นสนามที่ทำให้บาดเจ็บมากที่สุด คือ กระจาดลื่น ร้อยละ ๔๔ รองลงมา คือ ชิงช้า ร้อยละ ๓๓ นอกจากนี้ ยังเกิดจาก อุปกรณ์ป็นปาย ม้าหมุน และอื่นๆ ขณะที่สถานที่พบการบาดเจ็บของเด็ก คือ โรงเรียน หมู่บ้าน ในชุมชนที่เด็กอยู่อาศัย สนามเด็กเล่น และในสวนสาธารณะ

ดร.อัญญมณี บุญซื่อ ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันอาศรมศิลป์ ระบุว่า การจัดพื้นที่เล่นต้องคำนึงถึงการออกแบบให้มีกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการเสริมสร้าง สุขภาวะและความปลอดภัย จึงควรศึกษาความต้องการ พฤติกรรมของเด็ก และการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อการใช้พื้นที่เล่นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ เครื่องเล่น สามารถพลิกแพลง เล่นได้หลากหลายตามจินตนาการ น่าสนใจ มีร่มเงาจากต้นไม้ หรือตัวอาคาร และมีกลุ่มเพื่อนที่เล่นด้วย เป็นต้น ตลอดจนการจัดสรรพื้นที่ต้อง

แตกต่างกันตามอายุ เพศ บุคลิกภาพ ความสามารถทางกาย และความ ต้องการพิเศษของเด็กด้วย

จากการแลกเปลี่ยนข้อมูลข้างต้น ที่ประชุมได้มีข้อเสนอต่อ (ร่าง) มติของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ อาทิ ขอให้คณะกรรมการพัฒนา เด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ปรับเพิ่มเรื่องการพัฒนาพื้นที่เล่น สร้างเสริมสุขภาวะของเด็กปฐมวัยและวัยประถมศึกษาไว้ในร่างนโยบาย

และแผนยุทธศาสตร์ด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ สนับสนุน ให้มีกลไกการทำงานร่วมกันทั้งในระดับพื้นที่ ระดับชาติเพื่อการพัฒนา พื้นที่เล่น เช่น การรวบรวมฐานข้อมูล พัฒนา เผยแพร่ แลกเปลี่ยน เรียนรู้มาตรการในการดูแลเด็กในพื้นที่, การพัฒนาให้มีกลุ่มบุคลากร "ผู้ดูแลและเกื้อหนุนการเล่น" ของเด็กในวัยต่างๆ, การสนับสนุนและ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาพื้นที่เล่น ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดทำระบบเฝ้าระวัง การเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่เล่นของเด็ก และขอให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจัดให้มีพื้นที่และพัฒนาพื้นที่เล่นที่สร้างเสริมสุขภาวะ ของเด็กปฐมวัยและวัยประถมศึกษาอย่างเหมาะสม ปลอดภัย เพิ่ม การเรียนรภายใต้บริบททางวัฒนธรรมและชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ

ดร.อัญญมณี บุญซื่อ

สำหรับ "การพัฒนาพื้นที่เล่นสร้างเสริมสุขภาวะของเด็กปฐมวัย และวัยประถมศึกษา" เป็น ๑ ใน ๔ ระเบียบวาระการประชุมสมัชชา สุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ พ.ศ.๒๕๖๐ เพื่อหาฉันทมติและพัฒนา เป็นนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพสำหรับขับเคลื่อนและแก้ปัญหา จากทุกภาคส่วนต่อไป

ชวนกันเข้าไปกด Like เพื่อร่วมกันสานพลัง สร้างสุขภาวะได้ที่ <https://www.facebook.com/HealthAssembly/>

ติดตามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.samatcha.org